

Recente rapporten over martelpraktijken in Sri Lanka

door Evert Bloemen

Asielzoekers uit **Sri Lanka** behoren tot de top-3 van aanvragers van een iMMO-onderzoek naar de medische gevolgen van martelingen. Vanaf de start van iMMO, begin 2012, heeft iMMO 38 rapportages over asielzoekers uit Sri Lanka gemaakt. Deze zaken laten naast hun individuele aspecten ook een breder beeld zien, namelijk het nog op grote schaal martelen in Sri Lanka. Over martelpraktijken in Sri Lanka is veel documentatie te vinden. Zo zijn diverse artikelen verschenen in medische vaktijdschriften¹ en zijn recent twee rapporten over het martelen in Sri Lanka verschenen die hieronder kort worden besproken.

Tainted Peace

Allereerst presenteerde de Engelse zusterorganisatie van iMMO, *Freedom from Torture*, het rapport *Tainted Peace: Torture in Sri Lanka since May 2009*² (augustus 2015). Voor dit rapport werden de medische rapportages gebruikt van 148 Sri Lankaanse asielzoekers die door *Freedom from Torture* forensisch medisch werden onderzocht.

Bij *Freedom from Torture* staat Sri Lanka al een paar jaar achtereen genoteerd als het land vanwaar de meeste slachtoffers van marteling worden aangemeld voor medisch onderzoek. In de onderzochte groep van 148 Sri Lankanen, waarvan 94% etnisch Tamil, werden onder andere de volgende martelmethoden toegepast:

- stomp geweld (klappen, stompen, schoppen) in 100%
- toebrengen brandwonden (sigaretten, verhit metalen voorwerp, brandend plastic) in 78%
- seksuele martelingen (verkrachting, elektrische schokken op genitalia) in 71%
- positionele martelingen (ophanging aan ledematen, geforceerde houding) in 45%
- verstikking (waterboarding, plastic zak over hoofd) in 38%

Bij 99% van de onderzochte personen was er forensisch medisch bewijs voor de gestelde ondergane martelingen in de vorm van littekens en andere fysieke afwijkingen. Bij 89% van deze personen werd een posttraumatische stress stoornis (PTSS) vastgesteld en bij 82% een depressieve stoornis, beide gerelateerd aan het relaas van ondergaan geweld.

Het rapport uit grote zorgen over het feit dat het in 37% van de gevallen Sri Lankanen betrof die vanuit Engeland terug waren gegaan naar Sri Lanka, meestal nadat zij een studie in Engeland gevolgd hadden. Bij drie personen betrof het afgewezen asielzoekers die waren uitgezet naar hun land. Bijna allemaal werden ze meteen of kort na terugkeer in Sri Lanka opgepakt voor ondervraging en gemarteld op beschuldiging van banden met de Tamil Tijgers (LTTE, *Liberation Tigers of Tamil Eelam*) en van voor Sri Lanka staatsvijandige activiteiten of demonstraties in Engeland.

Dit onderzoek maakt duidelijk dat marteling door politie, militairen en veiligheidsdienst voorkomt in Sri Lanka, en dat Tamils het risico lopen daar slachtoffer van te worden.

"We Live in Constant Fear"

In oktober 2015 verscheen een rapport van *Human Rights Watch (HRW)* over politiegeweld in Sri Lanka³. In dit rapport ("*We live in Constant Fear*". *Lack of accountability for Police Abuses in Sri Lanka*) beschrijft HRW aan de hand van 40 interviews van slachtoffers of getuigen van politiegeweld en gesprekken met advocaten, journalisten en maatschappelijke organisaties, dat de politie in Sri Lanka nog frequent gebruik maakt van marteling in politiecellen.

De politie gebruikt geweld min of meer routinematig om bekentenissen af te dwingen, maar ook om gedetineerden te straffen in plaats van dit over te laten aan de rechtbank. HRW roept de nieuwe regering die sinds begin 2015 is aangetreden, op om klachten over martelingen door de politie onafhankelijk te laten onderzoeken en zo nodig daders te vervolgen.

¹ Welsh J (1999): Sri Lanka: torture continues. *Lancet*, 354: p. 420; Peel M, Mahtani A, Hinshelwood D & Forrest D (2000). The sexual abuse of men in detention in Sri Lanka. *Lancet*, 355: p.2069-2070; Perera P (2007). Scars of torture: a Sri Lanka study. *Journal Forensic Legal Medicine*, 14 (3): p. 138-145; Perera P (2007). Physical methods of torture and their sequelae: a Sri Lankan perspective. *Journal Forensic Legal Medicine*, 14 (3): 146-150. Zoysa P de, Fernando R (2007). Methods and sequelae of torture: a study in Sri Lanka. *Torture*, 17 (1): p. 53-56.

² Freedom from Torture (2015). *Tainted Peace: Torture in Sri Lanka since May 2009*. London: Freedom from Torture. http://www.freedomfromtorture.org/sites/default/files/documents/sl_report_a4_-_final-f-b-web.pdf.

³ Human rights Watch (2015). "*We live in Constant Fear*". *Lack of accountability for Police Abuses in Sri Lanka*. https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/srilanka1015_4up_0.pdf